

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 91. ANUL XIII.

Sabiuu, in 18/30 Novembre 1865.

Telegrafulu este de doua ori pe septiman: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiuu la espeditura toiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catra espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiuu este pe anu 7. fl. v. a. car' pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monachia pe unu anu 8 fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 fl. v. a. pe 1/2 anu. 6 fl. v. a. Inscratiunile se platescu pentru intea ora cu 7. cr. mica, lea litera mica, pentru o dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Rescriptulu regescu, catra diet'a Transilvaniei. Noi Franciscu Iosifu I.

din gratia lui Domnediu, Imperatu alu Austriei, Rege apostolica alu Ungariei, Boemiei, Galitiei si Lodomeriei, Venetiei si Iliriei, Archiduce alu Austriei, Mareprincipe alu Transilvaniei si Conte alu Securilor etc. etc. etc.

Demandamu membriloru dietei iubitolui Nostru Mare Principatu Transilvani'a, adunati — in urmare conchiamarei Nostre — pre 19 Novembre a. c., salutarea si gratia Nostra.

Prin diplom'a Nostra imperat'esca dela 20 Octomb're 1860, publicata ca o lege fundamentala de statu, statorita si nerevocavera, Ni-amu recunoscutu de datorinti'a Nostra de Regentu, a pastra puterea monarchiei, si a da pentru ascurarea ei garantiile st'ariloru de dreptu chiare si solide, a le conlucratei armoniose, — dechiarandu totodata, ca atari garanti, nu se potu intemeia decatu numai prin institutiuni si sf'ari de dreptu, cari corespundu intr'o forma conscintiei de dreptu istorice, diversitatei sustatorie a regatelor si tieriloru Nostru si pretensiuniloru legaturei puternice neimpartibile si nedespartibile a acelor'a.

Intre marginile statorite in acesta diploma imp. a Nostra dela 20 Octomb're 1860, amu promis gratiosu restaurarea constitutiunei avitice a tierelor Nostru tinatore de coron'a Ungariei, si a iubitolui Nostru Mare Principatu Transilvani'a, si Noi urmamu numai indemnurilor interne ale animei Nostru parintiesci: candu, — conformu constitutiunei iubitolui Nostru Mare Principatu Transilvani'a, basate pre diplom'a gloriosului Nostru antecesoru Leopoldu I. si pre sanctiunea pragmatica, ce i-a urmatu, si statorite prin legi de tie-ra aduse mai tardiu, — conchiamamu pre reprezentantii legali ai tierii pre bas'a legiloru de mai nainte.

In urm'a acestor'a Ne-amu aflatu pregratiosu indemnati, a conchiam'a diet'a Marelui Nostru Principatu Transilvani'a, pre 19 Novembre a. c. in liber'a Nostra cetate reg. Clusiu in compunerea statorita prin Art. de lege XI din an. 1791.

Ca insa la diet'a acesta sa fia reprezentate si acele clase de poporu si persoane, mai nainte neindreptatite, cari — in urmare egalitatei toturoru supasiloru Nostru inaintea legeri, pronuciata prin Noi de repetite ori si ascurata, in urmare liberei eserciari garantate a religiei, in urmare capacitatei de a imbraca oficii fara destingere de stare si nascere, in urmare indetorierei toturora la contributiune si aperare, in urmare stergerei robotelor, — au intratu in indreptatire egala deplina, — amu dechiaratu de indreptatiti la alegeri nu numai pre toti acei'a, cari dupa tabelele de contributiune incheiate mai in urma, au respunsu optu floreni dare drepta, afara de aruncuri si darea capului; — ci Noi amu purtatu grige, ca individi, cari se tinu de clasele aceste mai inainte nerepresentate, sa fia primiti si in sirulu celorlalte parti constitutive ale dietei acestei'a.

Cu bucuria Ve salutamu, ca pre reprezentantii legali ai iubitolui Nostru Mare Principatu Transilvani'a, si facendu-Ve prin acesta cunoscutu, ca de r. comisariu dietale plinipoterniculu alu Nostru amu denumitu gratiosu pre sinceru iubitolu Nostru c. r. consiliariu intimu si camerariu, presiedinte alu guvernului r. tranu, cav. ord. alu coronei de fieru cl. I., propr. crucei pentru merite militari cu decoratiunea de rezhelu, locutieninte de maresialu campestru Ludovicu conte F o l l i o t u - C r e n n e v i l l e, — Ve provocamu iubiti credinciosi, a pune incredere deplina in tote, cate Ve va propune elu in numele Nostru regescu, si a primi determinarile Nostru ce Vi se voru da prin acestu comisariu plinipoterniculu alu Nostru, cu simtieminte multiamitore.

Chiamati de a supune la o consultare matura cestiunea regularei relatiuniloru de dreptulu publicu ale iubitolui Nostru Mare Principatu Transilvani'a, si spre a duce acesta cestiune

catra un'a deslegare finala in interesulu bine priceputu alu ambeloru tieri, prelanga legatur'a strinsa, in caresta iubitolu Nostru Mare Principatu Transilvani'a cu coron'a Nostra anguresca, Ve propinemu — precum suntemu determinati a provoca si diet'a Ungariei conchiamata acum, la revisiunea Art. de lege alu VII-le din an. 1847/8, — de uniculu si esclusivulu obiectu alu consultarei Vostra, revisiunea antaiului Art. de lege alu dietei traane din an. 1848, despre unirea Ungariei si a Transilvaniei, care in determinatiunile Nostru din 20 Oct. 1860 amu lasatu deocamdata neatinsa, si Ve provocamu pregratiosu, ca determinatiunile acestui Art. de lege, cu privire la interesele comune ale acestoru dou'e tieri, sa le desbateti de nou de amenuntulu, si rezultatulu consultariloru Vostru sa lu susterneti determinatiunei Nostru de rege si Mare Principe.

Caror'a de altmintrea Ve remanemu nestramutatu aplicati cu gratia Nostra imp. reg. si principesca.

Datu in Ischl, 6 Octomb're, anulu un'a mia optu sute siesse dieci si cinci, alu imperatiei Nostru alu siespe spre diece-lea.

Franciscu Iosifu I. m. p.
Franciscu conte Haller m. p.
La propri'a demandare preinalta a Majestatei Sele Imp. reg. Apostolice
Stefanu de Horvath m. p.

Dela diet'a transilvana.

Clusiu 13/25 Novembre. Astadi la 10 ore au fostu a dou'a siedintia dietala, unde s'a cetitu si verificatu protocolulu siedintiei prime in trei limbi — romana, unguresca si nemti'esca; apoi s'a pusu la ordinea dilei raportulu comisiunei verificate asup'a alegeriloru si documentelor deputatiloru dietali din comitate, scaune si orasie. Comisiunea a trasu atentiunea asup'a parei date incontr'a alegerei de deputatu a dlui Dr. Lazaru Petco advocatu in Dev'a, din cauza ca nu aru platit dare drepta de 8 f. si asi nu i s'au aprobatu alegerea, dupa aceea asup'a alegerei unui deputatu din comitatulu Cetatei de Balta si a unuia din districtulu Fogarasiului. La celu diu distr. Fogarasiului si-a datu parerea intr'acolo, ca par'a cu aclosele sa se transpuna Guvernului spro investigare, dar deputatulu alesu Ioann Metianu sa functioneze in dieta. La obiectulu acest'a s'a ivitu numai unu oratoru, contele Domokos Teleki, observandu: ca domni'a sea e multiamitu cu raportulu comisiunei, convingendu-se din acelasi, ca comisiunea au intielesu prea bine cari sunt pedecile, pentru care vre-unu deputatu dietalu nu pote lua parte la consultari. Si fiinduca astfelu de pedeci nu s'a gasitu la nici unu deputatu, (afara de celu mai susu amintitu) si din partea comisiunei se propunu toti de verificati: pentru aceea si domni'a sea se dechiaru multiamitu cu parerea comisiunei.

Invoindu-se la acesta si ceialalti membrii dietali, presiedintele dechiaru pe deputati de verificati cu adaugerea: ca par'a data in privintia alegerei din cerculu Siarcaciei in districtulu Fogarasiului o va transpune Guvernului.

Intr'aceea s'au impartitu intre membrii dietei rescriptulu regescu in trei limbi, care va servi totodata de propusetiuno regesca pentru dieta. Presiedintele dechiaru: ca acum posedendu membrii dietali rescriptulu regescu, le recomanda, ca sa se consulteze asup'a lui in adunari private, si fiindu gat'a sa-i faca cunoscutu, ca apoi sa indice siedintia dietala. Cu acesta s'a incheiatu si siedintia a dou'a.

Se intielege de sine ca membrii dietali de nationalitate romana nu au petrecutu fara folosu septamena trecuta, de-si numai luna trecuta au fostu siedintia oficiosa de deschiderea dietei si astadi sambata alta siedintia, pentruca ei au tinutu regulatu in decursulu acestei septemani conferintie sub presiedulu Archiereiloru studiendu cumsa afie compasulu ducatoriu la

deslegarea problemei ce li s'au venitu loru in parte-le. Si precum amu intielesu, s'au primitu unanimu propunerea Metropolitulu Siagun'a, cá punctu de manecare in desfasurarea convingeriloru politice ale deputatiloru románi dela dieta, iara dlu Dr. de drepturi I. Ratiu s'a insarcinatu a compune o adresa cátra Maiestate pe bas'a motiunei propuse de Mitropolitulu Siagun'a si acceptata de cátra toti membrii conferintiei natunale, carea adresa sa infatisieze votulu Romániloru dela dieta.

Mi potu intipui nerabdarea generala, pentru de a sci atátu motiunea cátu si adres'a amintita; insa fiindu ca eu le sciu aceste numai dupa cele ce amu auditu, nu aflu de consultu, de-si m'asiu simti fórte ferice, a fi celu d'antáiu, care sa aducá la cunoscinti'a publicului nostru scirea cea mare si facatóre de epoca in analele natiunei nóstre — a me lasá in impartásiri mai ulterioari, pána candu lucrulu nu va fi fapt'a implinita.

Maiestatea Sea Imperatulu a indreptatu cátra dietele translaitane deschise in 23 Novembre a. c. urmatoriulu autografu prea inaltu :

In manifestulu Meu si in patent'a de la 20 Sept. 1865, ce la insottu, amu desemnatu calea pre care are a purcede regimulu Meu, cá sa castige base durátore pentru o constitutiune a imperiului, care sa fia apta a ascurá monarchi'a in unitatea sea si regatele si tierile Mele singuraticice atátu in cerculu nedependintiei loru cátu si cá párti nedespartibile a le intregului in pretensiunile loru de dreptu bineintemeiate.

Considerandu insemnetatea acestui actu de statu, demandu a se impartasi acést'a la deschiderea dieteloru regatelor si tieriloru Mele din partea apuséna a imperiului.

Vienn'a 7 Nov. 1865.

Franciscu Iosifu m. p.

Cuventarea Ilustrului Domnu Generalu-Majoru Benko de Boinik Comissariului imperatescu la instalarea Prea Sántiei Sele P. Ioann Popasu Episcopulu rom. gr. or. alu Caransebesiului tinuta in Caransebesiu in 12 Novembre 1865. *)

Hochwórdigster Herr Bischof!

Der Tag Ihrer feyerlichen Einsetzung auf den ehrwürdiggen Bischofsstuhl von Caransebes, ist ein Jubeltag, der weithin in den Herzen aller Romanen einen freudigen Wiederhall finden wird. Ein langersehnter Wunsch ist erfüllt, und — durch die Gnade unseres erhabenen Monarchen zur That geworden, kann die hohe Bedeutung der hentigen Feyer als der Beginn einer Hoffnungsvollen, segenbringenden Zukunft für das romanische Volk unseres Vaterlandes bezeichnet werden.

Mit väterlicher Liebe alle seine Völker umfassend, hat unser allergnädigster Herr, vom Throne herab, allen gleiche Rechte verliehen. Die Wahrung der Nationalität ist allen verbürgt, und ein edler Wettstreit auf der Bahn sittlichen und intellektuellen Fortschrit's, soll fortan die Kräfte beleben, die historische- und Kulturentwicklung der Blüthe zuführen. Einzeln schwach und unvollkommen, geeinigt — mächtig und gross! — gebietet die Selbsterhaltung und das höchste Stammesinteresse, gleichwie die heilige Pflicht der Dankbarkeit allen Völkern Oesterreichs, mit unerschütterlicher Treue, zu jedem Opfer bereit, sich in brüderlicher Eintracht um den alt-ehrwürdigen Kaiserthron, um die geliebte Person des Kaisers zu schaaren, und seinem Winke gehorchend, vereint und fest die Macht und Grösse des gemeinsamen Vaterlandes zu fördern, und hierdurch des eigenen Stammes- Zukunft und Bestand zu sichern, dessen Wohlfarth dauernd zu begründen. Wenn aber — Leidenschaft und eitler Wahn, den innigen Bund bedrohen, dann ist es die Pflicht Aller, den bösen Geist zu bannen, die Irrenden zurecht zu führen, und Ausschreitungen welche das Selbstgefühl und die Rechte Anderer kränken, mit Ernst zurückzuweisen, denn — eitles Sonderstreben soll dem Wohl des Ganzen weichen, vor der Majestät des Kaiserstaats muss sich Alles beugen!

Begabt mit eminenten Vorzügen des Geistes und Herzens, ausgezeichnet durch Ihre Verdienste, hochgestellt durch die besondere Huld und Gnade unseres erhabenen Herrn, werden Eure bischöflichen Gnaden in dem heiligen Berufe als hoher geistlicher Würdenträger, Ihrem Volke auf dem Wege zur sittlichen Vervollkommnung, nach den Grundlehren der heiligen orthodoxen Kirche, ein väterlicher Führer und Wohlthäter sein. Ihre erprobte Lojalität und Anhänglichkeit an die geheiligte Person des Kaisers und das durchlauchtigste Erzhaus, Ihre Weisheit und Festigkeit, endlich der heilige Eid den Sie nun ablegen werden, geben die sichere Bürgschaft,

*) Dupa dorinti'a espresa din unele párti considerabile si pentru insemnatatea ce o are pentru noi cuventarea acést'a, ne simtímu moralicesce obligati, a o reproduce si in testulu ei originalu; celu romanu se afla la descrierea solemnitátiel. Red.)

dass Ihr weitgreifender Einfluss stets dahin gerichtet sein wird, das Interesse des Allerhöchsten Thrones rastlos zu befördern. Willig und gehorsam wird das brave romanische Volk unseres Vaterlandes, das in seinem Schoosse eine schöne Zukunft birgt, seinem erleuchteten Hohenpriester in dieser Richtung folgen, denn seit Jahrhunderten hat dasselbe, seine unwandelbare Treue, Opferwilligkeit und Tapferkeit, unter den glorreichen Bannern Oesterreichs mit seinem Blute besiegelt, und in der ruhmvollen Geschichte des Kaiserstaats, sich einen würdigen Platz errungen.

Gott erhalte Euer bischöflichen Gnaden.

Vivat!

Solenela instalatiune a Ilustr. Sele Preasántiulu Eppu alu Caransebesiului P. Ioann Popasu.

Caransebesiu in 20 Novembre 1865. Publicarea solenala a pré inaltei diplome despre reinfiintierea Episcopiei románe greco-orientale a Caransebesiului si subordinarea ei sub Mitropolia greco-orientala romána din Transilvani'a si Ungari'a, precum si introducerea serbatorésca a nou denumitulu Episcopu alu acestei Eparchii Inaltu Pré Sántiei Sele Domnului Ioann Popasu s'a efeptuitu in 12 Novembre nou a. c. prin Ilustritatea Sea Domnulu Generalu-Majoru si Comissariu imperatescu denumitu spre acestu scopu, Domnulu Baronu Benko de Boinik si in fiinti'a de fatia a Inaltu Pré Sántiei Sele Dlu Episcopu alu Aradului in calitate de mandataru Archiepiscopescu, Procopiu Ivacicoviciu cu o pompa rara intocm'a dupa programulu compusu pentru acésta festivitatie si publicata in jurnalulu nostru. *)

Pána la esirea unei descriere speciale a acestei solenitáti de mare insemnatate pentru biseric'a si natiunea nóstra ne luamu voia a aduce la cunoscinti'a p. o. publicu cetitoriu, ca pré ilustrulu Domnu comissariu imperatescu, salutá pe nolu Eppu prin urmatórea cuventare ce o dámu aci in traducere :

Prea Venerabile Dómne Episcópe!

Diu'a suirei Ilustritátei Tale pre venerabilulu Scaunu episcopescu alu Caransebesiului este o di de bucuria, care va aflá unu resunetu placutu in animile toturoru Romániloru. O dorintia demultu asceptata s'a implinitu si au devenitu fapt'a prin grati'a Monarchului nostru maiestaticu si insemnatatea cea inalta a serbatórei de astadi póte fi privita de inceputulu unu viitoriu plinu de sperantie si aducatoriu de fericire pentru poporulu romanu alu patriei nóstre.

Prea gratiosulu nostru Domnitoriu, imbratásiendu cu iubire parintésca pre tóte popórele sele, au datu dela inaltimea Tronului Seu toturoru drepturi egale. Conservarea natiunitátiel este garantata toturoru; o emulatiune nobila pe calea progressului moralu si intelectualu, sa reinoiésca puterile de aci incolo, spre a conduce desvoltarea istorica si de cultura cátra in florire. Singuratecu: debilu si neperfectu; impreunatu; puternicu si mare! striga atátu interesulu de esistintia cátu si celu mai mare alu natiunitátiel, precum si sánt'a detorintia de recunoscinti'a, tuturoru popóreloru Austriei, cá sa ne adunámu cu credintia neclatináta gat'a la ori-ce sacrificiu, in armonia fratiésca impregiurulu anticului si venerabilulu Tronu imperatescu, impregiurulu iubitei persóne a Imperatului si ascultandu de indigtárele sele, sa inaintámu in contielegere si solidári puterea si marirea patriei comune si prin acést'a ascurandu venitoriulu si esistinti'a stirpei proprie, sa se intemeieze bunastarea acesteia. Déca insa passiune si vanitate desiarta (eitler Wahn) amenintia legatur'a intima, atunci e detori'a tuturoru a alungá pre demonulu celu reu, a indreptá pre cei retácitori si a respinge cu seriositate esageratiunile cari vatema sentiulu propriu si drepturile altor'a, pentruca — separatismulu desiertu trebuie sa se retraga de dinaintea binelui intregului, iara inaintea Maiestátiel Statului imperatescu trebuie sa se plece ori si cine.

Indiestratu cu distinctiuni eminente de spiritu si anima, distinsu prin meritele Vóstre, in positiune inalta pusu prin grati'a maiestaticului nostru Domnu: Pré Sánti'a Vóstra, in sánt'a-vo missiune cá demnitaru inaltu bisericescu veti fi poporului Vostru, pe calea cátra perfectiunarea morala, conformu invatiaturiloru fundamentale ale sántei biserici ortodoxe, unu parinte conducatoriu si bine facatoriu.

Loialitatea si alipirea cea probata a Vóstra cátra sánti'a persóna a Imperatului si cátra serenissim'a Casa, intieptiunea si tári'a, in fine juramentulu ce aveti acum alu depune, dau garantia sigura, ca influinti'a Vóstra cea departe petrun-diátore va fi neintreruptu intr'acolo indreptata, cá sa inainteze interesele Tronului prea inaltu. Bucuros si cu ascultare va urmá bravulu poporu romanu alu patriei nóstre, care ascunde in sinulu seu unu viitoriu frumosu, Marelui Preotu ilustru alu seu in directiunea acést'a, pentruca poporulu acést'a au sigilatulu de

*) In numerulu 81 a. c.

seculi cu sângele seu sub stindardele Austriei credința nestrămutată, aplecare spre sacrificii, virtute, prin care s' a castigat unu locu demnu in glorioasă istoria a statului austriacu ?

Dăieu sa Ve tina pre Pré Sântia'a Vóstra episcopéscă, Vivatu !

Dupa acést'a lu provóca la depunerea juramentului prescristu in biserica catedrala din Caransebesiu.

Dupa depunerea juramentului prescristu response noulu Episcopu la cuventarea Ilustr. D. Generalu-Majoru in fati'a bisericeii cam in modulu urmatoriu :

Restituirea Mitropoliei greco-orientale române, re'ntemeierea Episcopiei Caransebesiane in denumirea Pré Sântiei Sele in postulu impreunatu cu atâtea greutăți imense și responsabilitate formidabila de Episcopu, suntu totu atâtea acte de pré innalta indurare, la care cu câtu privesce Pré Sânti'a Sea mai multu, cu atât'a se incredintiéza mai tare, ca Români din Ungari'a și Transilvani'a și anume clerulu și poporulu lui incredintiati nu suntu in stare, ale pretiúi dupa cuviintia, nu potu sa dovedéscă de ajunsu prin fapte adenc'a loru omagiála multiamita Maiestătii Sele pré bunului nostru Imperatu și Rege apostolicu. De aceea P. S. S. din minutulu denumirei sele de Episcopu a simtitu in inim'a sea o ingrijire și sfiéla, care sentimente au crescutu nespusu astadi, candu prin cetirea Diplomeloru imperatesci și a Gramatei metropolitane s'a constatatú re'nfiintierea Episcopiei greco-resaritene române și P. S. S. se vede introdusu solenelu in tóte functiunile sele episcopesci. Cu tóte acestea cutéza a primí asupra-si acésta imensa sarcina de Episcopu sperandu, ca Dumnedieu, celu ce la chiamatu, ii va dá putere spre purtarea ei, din visteri'a bunatătii sele.

In acésta sperantia lu intaresce zelulu apostolicu alu Maiestătii Sele pré induratului nostru Imperatu și Rege apostolicu, pré inaltu carele este stálpulu și aparatoriulu totororu bisericeloru din intinsulu și gloriosulu seu imperiu; i-lu intaresce mai departe nisuintia deregatoriilor lui de a inaintá desvoltarea religiosității, moralității și culturai. Rezimatu pe acésta sperantia, aduce in numele seu, precum și in numele clerului și poporului lui, cea mai ferbinte și adunc'a multiamita Maiestătii Sele Imperatului pentru darulu celu nemarginitu, ce l'a reversatu asupr'a Româniloru gr. or. din Ungari'a și Transilvani'a. Acestu daru lu vcrú pastr'a Români in inimeloru cele multiamitóre intru binecuventare, din generatiune in generatiune și la voru serví de indemnulu celu mai puternicu de a fi unii dintre cei mai credinciosi subditi ai Maiestătii Sele. Multiamesce mai departe comissariulu imperatescu pentru bunavointi'a și osténéla, ce o a intrepusu la intreprinderea actului de instalatiune adaugendu, ca alegerea maritei lui persóne a făcutu mare onóre atâtú cuventatoriulu câtú si dicesei lui și a redicatu câtú se póte de multu festivitátea instalatiunei. De aci multiamindu Escelentiei Sele Parintelui Archiepiscopu și Mitropolitu, Domnului mandariu Archiepiscopescu, delegatiuniloru comitatense și totororu óspetiloru, Pr. S. S. trece cu cuventarea la protopresbiteri, la administratorii protopresbiteriali și la assessorii consistoriali și cu cuvintele scripturei ii sfatúiesce, că se aiba grija de turm'a incredintiata pastoriei loru, se lucreze cu credința și dragoste nefatiarnica, cu activitate ne adormita, că confratii preoti și poporeni sa imbratiesieze fric'a lui Dumnedieu, moralitatea și cultur'a, sa administreze preotítea și poporulu loru incredintiatu, nu atât'a cu putere, câtú cu pild'a fapteloru celoru bune, cu blandetie și rabdare : iara cá membrii ai consistoriulu in tóte lucrările loru sa se tina strinsu de canóne și inaltele rendueli, sa se siléscă sa scóta totdnun'a la lumina adevéru si sa cumpónéscă cu cumpána drépta tóte causele și motivele și asiá se indrepte pre cei gresiti și asupritiloru sa li se aduca vindecare și usurare.

Dupa acestea si-indreptá graiulu seu cátra parochi administratori parochiali și capelani, și aretandu-le, ca ei suntu sarea pamentului și lumin'a lumii, ii indemnă sa presare tóte cuvintele și faptele loru cu destula saresi cu pild'a vietiei loru celei curate, cá asiá sa stralucéscă poporulu vedindu faptele loru cele bune, și sa maréscă pe Dumnedieu carele este in ceriuri. Ii sfatúiesce mai departe, cá totu ce invatia cu cuventulu sa pecetlúiescă cu fapt'a.

Apoi pe profesorii de teologia ii invatia, cá sa urmezo dreptatea, credinti'a, dragostea, rebdarea, blandetiele ; sa se feréscă de întrebări nebune, ce nascu vrájbi, și de cuvinte desierte, ce potu duce in rétăcire. Mai pe urma intorcendu-se cátra poporeni sei, le arata, ca Christosu cere dela poporu fatia cu Archiereulu seu, cá se-lu cunósca de pastoriulu seu și se asculte glasulu lui ; de aci le arata, ca datorintiele crestiniiloru se cuprindu in dóne porunci și adeca : sa iubesci pe Dumnedieu mai pe susu de tóte și pe deaprópele teu cá insuti pre tine, și cá acésta iubire sa o dovedéscă nu numai cu cuvintó ci și prin fapte. Sa dea ce e alui Dumnedieu lui Dumnedieu, și ce e alu Imperatului, Imperatului. Se faca numai

cele ce suntu drepte, bune și laudavere. In fine i-si descrie detorintiele sele archipastoresci cu cuvintele apostolului Pavelu cátra Timoteiu Cartea I. Capu 5 versu 22 : „mânile curendu sa nu le pui pe nimenea, nici te face pártasiu in peccate streine, pe tine curatu te padiesce scl. esplicandu sensulu celu adevératu alu acestorú cuvinte.

Si asiá inchieia cuventarea sea cu o rugatiune pentru pacea, indelunga senatatea Maiestătii Sele Imperatului și regelui nostru apostolicu, tinerea tuonului lui din vécu, și pána in vécu pentru intarirea braceroru lui, pentru invingerea totororu inimiziloru lui, pentru ca sa reverse Domnulu totororu bunatátiloru darulu seu celu cerescu peste strálucit'a casa Habsburgico-Iotaringtea, pentru cá imperiulu austriacu sa fia gloriosu, puternicu unulu și nedespartibilu, pentru cá Dumnedieu sa reverse binecuventarea sea preste toti ministri și diregatorii Maiestătii Sele, cá ei sa póta pune in lucrare cu credința nisuintiele pré bunului nostru Imperatu și Rege, cele ce privescu numai la fericea imperiulu seu și ale numeróseloru popóre ale aceluasi.—

Dupa finirea acestei cuventári pré ilustrulu Domnu comissariu imp. dimpreuna cu Inaltu Pré Sânti'a Sea Dlu mandariu Archiepiscopescu condusera pe noulu Archiereu la scaunulu seu archierescu, pe carele ocupandu-lu celu din urma primí omagiulu preotítea eparchiale, in numele cárei'a Parintele administratoriu protopresbiterialu Nicolau T. Velea tinú o cuventare de totu amesnrata insemnatáti.

Si asiá seversindu-se actulu instalárei se incepú Sánt'a Liturghia.—

La 2½ óre dupa amédi in aceeași di se incepú prandiulu celu stralucitu, ce se dedú din partea instalatului Domnu Eppu in otelulu de aici „la Pomulu verde“ pentru 200 de persóne.— Dintre toastele radicate amintimu aci acél'a pentru Maiestatea Sea imperatulu tinutu prin Présanti'a Sea Dlu Episcopu instalatu, precum și pentru ilustrulu D. Comissariu imperatescu. Apoi din partea acelu D. Comissariu pentru sanatatea și neobositulu nostru Archiepiscopu și Mitropolitu Andreiu Baronu de Siagun'a ; mai incolo iarasi din partea instalatului Eppu pentru Dlu mandariu Archiepiscopescu, pentru Ilustritatea Sea Dlu Andreiu de Mocioni la care responsnse ilustrit. Sea cu unu toastu pentru noulu Episcopu, mai departe totu din partea noulu Episcopu pentru armat'a austriaca, pentru delegatiunile comitateloru Caransebesiului, Timisiórei și Torontalului, infine pentru toti óspetii.

Fia cá acésta serbatóre rara pentru noi Români se remana in insufletitóre eterna aducere aminte !

Compusetiunea dietei din 1865.

Cu alta ocaziune amu publicatu list'a regalistoru, la care aru mai fi de a se adauge și Bar. Ioann Orbán, cu carele s'aru impliní nrulu regalistoru 190 séu cum numera poporulu nostru de multe ori, fára 10 : 200.

Intregindu-si cetitoriulu acea lista aci, are o parte din dieta, lánge care spre a face intregulu i dámu unu prospectu despre tóti deputatii alesi, cáti i amu citatu și cáti nu, ia deosebiti nri ai foiei nóstre.

Deputatii capituleloru și conventeloru :

Capitululu Albei Iolie : Antoniu Fogarasi.

Conventulu Monostorului : Fr. Lönhard.

Deputatii din comitate :

Alb'a inferióra : Br. Stef. Kemény și Ioann Boieru.

Alb'a superióra : Cont. Gabriil Bethlen jun. și Fr. Pocaș.

Cetatea de Balta : cont. Lupu Bethlen și Lud. Szilagy.

Turd'a : Ladisl. Tisza și b. Carolu Huszár.

Clusiu : Carolu Zeyk și Iosifu Hossza.

Dobok'a : Franc. Ocsvai și Ladisl. Vaid'a.

Solnoculu interioru : cont. Alesiu Bethlen și Carolu Torma.

Hunedór'a : cont. Gothard Kun și Antoniu Par'a.

Deputatii din districte :

Fagarasiu : Ioan Antonelli și Ioann Metianu.

Nasauda : Ioann Florianu și Ioachim Muresianu.

Deputatii din scaunele secuiesci :

Odorheiu : cont. Ioann Bethlen sen. și bar. Ferd. Rauber.

Treiscauca : Moise Berde și Gregoriu Tury.

Ciucu : Mich. Mico și Gregoriu Mihály.

Muresiu : cont. Stef. Rhédey și Sam. Nagy.

Ariesiu : Iosifu Zeyk și Martinu Fejér.

Deputatii scauneloru sasesci :

Sabiu : Eduard Herbert și Iosifu Schneider.

Sighisiór'a : Frid. Müller și Stef. Theil.

Mediasiu : Fried. Graeser și de Biedersfeld.

Sábesiu : Dr. Eug. Trauschenfels și Iacobi Bolog'a.

Cincu mare : Vil. Bruckner și Henr. Häner.

Rupea : Mauritiu Conrad și Vil. Melas.

Nochrichiu : Lud. Herberth și Vil. Drotleff.

Mercurea : Gust. Wendel și Elia Macelariu.

Orestia : Ioann Balomiri si Ioann Tulbasiu.
 Brasiovu (distr.) Fr. Brennerberg si Iul. Brennerberg.
 Bistritia (distr.) b. Sam. Löwenthal si Fried Thiemann.
 Deputatii din locurile taxale :
 Din cetatea Clusului : cont. Nic. Lázár si Laurent. Mico.
 „ orasiulu Tergulu Muresului ; Alexiu Dozsa si D. Dozsa.
 „ „ Albei Ilulie: bar. Gavr. Kemény si G. Szoboszlay
 „ „ Gherlei : Greg. Simai si Sal. Gajzago.
 „ „ Eisabetopolei : Ioann Karácsonyi si St. Csiki.
 „ „ Abrudu : Franci. Szebeni si Nicolau Szilyasi.
 „ „ Ognei : Carolu Timár si Alessandru Szöts.
 „ „ Hunedórei : Alb. Benedikti si Dr. Lazaru Petco.
 „ „ Kezdi-Vas. : Ladislau Poppu si Paulu Berkö.
 „ „ Hatiegului : Dr. Ioann Ratiu si I. Balasiu.
 „ „ Sepsi Szt. Giorg. : b. Sig. Szentkereszti si D.
 Vid'a.
 „ „ Szekely Udorh. : Ioann Boeru si Ignat. Kassai.
 „ „ Brelicului : Ioann Fejér si Lad. Domokos.
 „ „ Ciucuseredei : Ioann Getzö si Ioann Orban.
 „ „ Secului : br. Ioann Bánffy si Sam. Felszegi.
 „ „ Cojocnei : Aless. Veress si Andr. Pethe.
 „ „ Ilyefalvei : Gregoriu Székely si Franc. Lukács.
 „ „ Olafalului : Ioann Gál si Carolu Both.
 Deputatii din cetățile sasesci :
 Din cetatea Sabiului : Iacob Rannicher si Mich. Binder.
 „ „ Brasiovlui : Fried. Bömches si Fried. Wächter.
 „ „ Bistritiei : Carolu Decani si Carolu Fluger.
 „ „ Sabesiului : Aug. Lassel si Mich. Binder.
 „ „ Sighisórei : Ioann Gull si I. Zimmermann.
 „ „ Mediasului : Dr. Binder si Carolu Maager.
 „ „ Reginului : Fried. Birtler si Sam. Meltzl.
 „ „ Orestiei : Daniela Lészai si Ios. Schuller.
 „ „ Fagarasiului : cont. Colomanu Eszterházi si
 cont. Franc. Haller.
 Cu totul 108 de o sută si optu deputati din 55 jurisdic-
 tiuni ale țerei.

Dieta croato-slavona.

Agri'a. Situatiunea de aici e binisioru încordata. Partid'a natiunala dupa cele ce aflămu in diuarie se afla in lupte aprigi cu partid'a fusionistiloru. Spre a desemná mai bine aspiratiunile unor'a si a puté indata gâci ce voru ceilalti estragemu din Agr. Ztg. unele idei ale partidei natiunale : „Noi dicu natiunali“ in 1861 amu ruptu comuniunea cu Ungari'a si amu espresu desfacerea acést'a in dieta, expressiunea acést'a fu sanctiunata de corona ; in urm'a cărei nu mai este comuniune cu Ungari'a. Totusi spre a dá expressiune legaturii noastre cu coron'a Ungariei si interesselor mai inalte politice, cari se deriya din identitatea constitutiunii noastre cu Ungari'a si din convietirea de seculi, sa nisumu la o deslegare a cestiuniloru de dreptulu publicu in intielegere cu deputatiunea ungaréscă, tramisa anume spre acestu scopu. — Nu voru Ungurii acést'a, séu preste totu, nu voru aparé ei la o intielegere spre scopulu acést'a, atunci Croato-slavoni'a va lucrá singura de sine.“

Sabiü 17 Novembre. Astadi petrecuramu la momentu remasitiile clericului din an. II din Institutulu nostru archidiececanu **Ioann Popoviciu** din Nadasti'a comit. Hunedórei. Obidat'a mama, carea fu de fatia si doiosulu parinte au perdutu intr'ensulu radimulu celu mai bunu si mai plinu de sperantie in betranetiile loru. Fia-i tieran'a usiöra !

Varietati si noutati de di.

— Unu cortesiü luatula corectiune disciplinaria.) Unu subiectu lapedatu **Kosztai Pista**, cortesindu in comunitatea R. pentru dlu seu **A. Vertanu** (armeanulu alesu in 1861 care multimi increderea alegatoriloru romani prin espectoratiunile facute la dieta in contr'a causei romane si a aperatoriloru ei) amagindu poporulu, fu luatu la palmi de cátra bravii tierani rom. cátu fu silitu a o luá la senatós'a si a cercá scutu de scapare in cas'a notariale. Apoi mai dica renegatii nostri ca numai ultristii striga asupr'a loru, candu eaca insusi poporulu i pedepsesce. „Conc.“

— Se citește in Monitorulu din Parisu : Imperatés'a a jertfitu astadi dñ'a sea visitei bolnaviloru de cholera. Cu tóte ca de câte-va dile este atinsa de unu violinte guturariu. Maiestatea Sea uitandu propri'a sea ostenela cá sa se ocupe de suferinti'a si de doliulu celorlalti, s'a dusu succesivu la ospitalulu Beaujon, la ospitalulu a Ribósierei si in fine la ospitalulu Santului Antoniu. — Au visitatu salele ocupate de cholerici, s'a apropiatu de patulu toturoru bolnaviloru, si a intrebatu si esortatu cu sollicitudinea si devotamentulu unei sorori de caritate.

— Aflămu ca s'a descoperitu unu isvoru de etroleu in Abru-

zze, (Itali'a) in vecinătatea dela Zocea, de cátra fratii Laschi din Vicence. Dupa aretările a doi geologi, DD. Stepani si Beggeato, a pusu de s'a sepatu pamentulu. Dupa siese luni de munca, petroleulu se intalni : izvorulu este atātu de abundantu in cátu Itali'a se va aflá francaata de tributulu ce platea Americiei.

Principatele romăe unite.

Doliósa invitare

ni se face din partea on. Universitáti din Iasi, la o serbatóre trista pentru noi Románii, la petrecerea remasitiiloru stimatului professoru dela memorat'a Universitate :

Ioann Popu, dupa origine compatriotu iubitulu nostru — pe diu'a de 7/15 Novembre a. c.

Desele perderi ce ne intempina de unu scurtu tempu incóce, trebuie sa ne fáca pre toti si mai simtitori si sa ne misce cu atātu mai tare, cu cátu lupt'a civilisatóre da ocupatiune pe terenulu intelectualu fia-cáruu barbatu inteligente, i aviséza fia-cárni'a postulu seu, de unde, déca in urm'a unei sorti triste lipsesce, nu este prisosintia cá pe ndata sa se póta inlocuí.

Dimpreuna dara cu laudat'a Universitate, carea in deosebi au perdutu unu barbatu plinu de silintia, eruditie si talentu pedagogicu; dimpreuna cu gingási'a-i consórté carea au perdutu unu sotiu dulce si cu greu cercat'a-i familia parintésca si cu toti ceilalti deaprópe ai repausatului, plecandu-ne genunchii inaintea Acelui'a ce dispune de vietile ómenesci, sa versámu o lacrima dreptu tributulu de gele, esprimandu din adunculu animei cuvintele : „Fia-i tieran'a usiöra si amintirea vecinica!“

— Acte de mare insemnătate au esitu din cabinetulu Domnitorului in dile mai din urma. Unulu in privinti'a reformárei administratiunii si altulu cátra marele vezir Fuad pasi'a. Cestu din urma demustra Vezirulu independinti'a Romaniei si a Domnitorului ei in afacerile din láuntru. Ans'a acestei manifestatiuni e in cele d'antáiu rescol'a din Augustu. — Corpurile legislative suntu conchiamate pe 5 Decembre. a. c.

Nr. 54—1

EDICTU.

Ioann Vladu din Amnasiu Scaunulu Sabiului in Transsilvani'a, carele mai bine de patru ani au parasitu pre sobi'a s'a Ann'a Ilie Dobrota totu din Amnasiu si au trecut in Romani'a, se indetoreza prin acést'a, cá in termiou de unu anu, cu atát'a mai vertosu sa se infatisieze inaintea subscrisului foru matrimoniale, cu cátu la din potriiva processulu matrimoniale asupra-i pornitu, se va otari si fára de elu in intielesulu prescrielorü SS. Canóne bisericesci. — Sabiü in 4 Novembre 1865.

Forulu matrimoniale gr. res. alu Tractului protopopescu alu Sabiului I.

Ioann Hanu'a, Protopopu.

Nr. 63—1

EDICTU

Ann'a lui Michallu Bogdanu din Vulcanu care de 2 ani au parasitu cu necredintia pre legiuitulu seu barbatu Vasilie Carstea din Codle'a in districtulu Brasiovlui, se citeza prin acést'a, in terminu de unu anu dela datulu de fatia a sé presentá cu atātu mai sicuru, inaintea subscrisului Scaunu Protopopescu, cu cátu ca pomenitulu ei barbatu a pornitu procesu divortialu asupra-i, carele apoi dupa espirarea terminulu de susu se va decide si in absentia densei.

Dela Scaunulu Protopopescu gr. or. alu Branului.

Zernesci in 2 Octomvre 1865.

Ioann Metianu

Protopopu.

Nr. 52—1

CITATIUNE EDICTALA.

Ann'a Magurénu din Dieci, Comitatulu Aradului in Ungari'a, care acum de siepte ani, cu necredintia au parasitu pe legiuitulu seu barbatu Eliseiu Cotioiu docente in comun'a Ciurules'a, comitatulu Albei de josu in Transsilvani'a; prin acést'a se provóca, ca dela dat'a de josu in terminu de trei luni de dile, sa se infatisieze negresitu inaintea forului subscrisu, cáci la din contra processulu divorciale asupra-i pornitu, se va decide si fára de ea, in intielesulu SS. Canóne ale Bisericei nóstre gr. orientale.

Dela Sc. protopopescu gr. or. alu Zlatnei de josu.

Abrudu in 16 Oct. 1865.

Ioanne Gallu,

Adm. protop. gr. or.